Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

23 СЕНТЯБРЬ, ПАЙШАНБА. № 185 (680). 1993 йил.

Сотувда эркин нархда.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ «ЮНАЙТЕД ТЕКНОЛОЖИС» КОРПОРАЦИЯСИ (АҚШ) ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 21 сентябрь куни Америка Қўшма Штатларининг «Юнайтед Текноложис» корпорацияси Президенти Жорж Дэвид бошчилигидаги ишбилармонлар делегациясини қабул қилди.

Ислом Каримов суҳбат чоғида Ўзбекистон билан Америка ишбилармонлари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини янада кучайтириш лозимлигини таъкидлади.

— Ўзининг аниқ иқтисодий йўналишини белгилаб олган республикамиз сифатли маҳсулот ишлаб чиқарадиган ҳалол ва илғор фирмалар билан ҳамкорлик қилишни истайди, — деди мамлакат раҳбари. — Ислоҳотимизнинг беш принципидан бири иқтисодиётни сиёсатдан холи қилишдир.

Меҳмон қабул учун Президентга миннатдорчилик изҳор этар экан, қўл остидаги корпорациянинг совутгичлар, самолёт двигатели ва парраклари, вертолёт, лифт ускуналари каби маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи фирмалари билан Ўзбекистон корхоналари ўртасида йўлга қўйилаётган истиқболли алоқалар хусусида сўзлади.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов қатнашди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти. Ф. ҚУРБОНБОЕВ тасвири (ЎзА).

21 сентябрь куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Эрон Ислом Жумҳурияти фидойилар ва ногиронлар жамғармаси раиси Муҳсин Рафиқ Дўст бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

— Жамғарма фаолияти билан илгаридан танишман, — деди Президент. — У халқаро миқёсда анчагина нуфузга эга. Биз коммуникация, алоқа, автомобиль ва темир йўллар қуриш, енгил саноат соҳаларида ҳамкорлик қилишимиз мумкин. Бизда ер ости ва ер усти бойликлари ниҳоятда кўп. Уни халқимиз фаровонлиги йўлида сарфлашимиз, бунинг учун хорижий сармояларни жумҳуриятимизга жалб этишимиз зарур. Ўйлайманки, бу ишда жамғарма ҳам фаол иштирок этади.

— Ҳамкорлик режаларини келишиб олишга тайёрмиз, — деди жамғарма раиси. — Келажакда ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларимиз янада мустаҳкамланишига ишонаман.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов, Эрон Ислом Жумҳуриятининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Саид Муҳамамд Мусо Ҳошимий Гулпоёгоний иштирок этди.

(ЎзА).

РОССИЯДА БЎЛАЁТГАН ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Россия Федерациясида бўлаётган воқеалар, авваламбор, Россиянинг ўз ички ишидир. Россия — буюк ва суверен давлат. Унинг тақдирини, унинг келажагини ва бошқарув тузумини унинг ўз халқи ҳал қилиши керак.

Биз жуда кўп тарихий синовдан ўтган матонатли Россия халқи бу синовдан ҳам оқилона йўл топиб чиқади, деб ишонамиз.

Кейинги даврда Россия раҳбар доиралари, бошқарув органлари орасида, қонунчилик ҳокимияти билан ижро ҳокимияти ўртасида бўлаётган ва бугунги кунда жуда катта адоватга, низога айланган зиддиятлар ҳаммани ташвишга солмоқда. Россияда юз бераётган воқеалар, Россия тақдири, умуман, Россия танлаган йўлнинг қандай бўлиши албатта ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Негаки, бугун собиқ Иттифоқдан чиқиб мустақил бўлган давлатларнинг тақдири, шу жумладан, Ўзбекистон давлатининг, халқининг ҳам тақдири ва келажаги Россия тақдири ва келажаги билан узвий боғлиқ.

Россия бошқарувида бўлаётган қарама-қаршиликлар шу тарзда кескин давом этаверса, эртага Россия давлатчилиги бутунлай инқирозга учраши муқаррардир.

Россиядаги ислоҳотларнинг сиёсий, иқтисодий, маънавий соҳаларда қаршиликка дуч келиши эртанги кунда давлат ва аҳоли хавфсизлигини, иқтисодий тизимни, таъминотни ва умуман инсонлар ҳаётини катта хавф остига қўйиши мумкин. Бизнинг фикримизча, бундай ҳол яна давом этаверса, салбий оқибатларга сабаб бўлиши, Россия давлатчилигини ва бутун Россияни ҳалокат жари ёқасига келтириб қўйиши кўпчиликка тобора аён бўлмоқда. Мавжуд зиддиятни бошқа берк кўчага кириб қолиш билан қиёсласак, тўғри бўлади.

Кеча ва бугун Россияда рўй берган воқеалар, Россия Президенти Б. Ельцин баёнотига, у қўйган қадамларга ва у кўзлаган мақсадларга мана шу нуқтаи назардан қараш керак, деб ўйлаймиз.

Биз Россияда кечаётган воқеаларни инқироздан чиқиш йўлларини қидириш деб баҳолаймиз. Бўлаётган воқеаларнинг ҳуқуқий асосларига баҳо бериш учун тегишли маълумотларга эга бўлиш керак, албатта.

Қандай бўлмасин, биз мана шу инқирознинг тинч йўл билан, ақл-идрокни ишлатиб, одамларга зиён етказмасдан, инқилобий фожиаларга йўл қўймасдан, қон тўкмасдан бартараф этилиши тарафдоримиз.

Ўзбекистон раҳбарияти, Олий Кенгаш ҳайъати ва ҳукумат аъзолари ватанимизда тинчлик-барқарорликни сақлаш, халқимиз манфаатларини ҳимоя қилиш, уйимизда тинч-тотув ҳаётни таъминлаш учун барча чора-тадбирларни кўради ва эл-юрт осойишталигини бузишга асло йўл қўймайди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҳайъати, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳайъати.

Бизни жаҳон қутлайди

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Миллий байрамларингиз муносабати билан сиз, жаноби олийларини чин қалбдан муборакбод этиш менга мамнуният бахш этади.

Сизга эзгу тилаклар, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, дўст ўзбек халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Камоли эътибор ва эҳтиром ила бимродарингиз.

Муҳаммад ҲУСНИ МУБОРАК,
Миср Араб Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингиз миллий байрами муносабати билан Греция халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сиз, жаноби олийларига самимий табрик ҳамда Ўзбекистон Республикаси халқига тараққиёт ва фаровонлик тилаб билдирилган истакларимни йўллайман.

Константинос КАРАМАНЛИС,
Греция Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Кипр халқи, ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан Ўзбекистон Мустақиллиги куни муносабати билан Сиз, жаноби олийларига самимий табригимни йўллайман.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ҳамда барча соҳалардаги ҳамкорлик янада ривожланади ва мустаҳкамланади, деб умид қиламан.

Главкос КЛИРИДИС,
Кипр Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Жаноблари,

Республикангизда миллий мустақиллик куни байрам қилинаёттани муносабати билан жазоир халқи номидан ва шахсан ўз номимдан сизга, сиз орқали ўзбек халқига самимий қутлов ва эзгу тилаклар йўллашдан бахтиёрман.

Мамлакатимизнинг элчиси Тошкент сафарига жўнаши, бизнинг Жазоир ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ришталарини янада мустаҳкамлаш истагимизни сизга етказиши арафасида бундай қутлов имкони менга алоҳида мамнуният бахш этади.

Камоли эҳтиром ила

Али КАФИ,
Жазоир Халқ Демократик Республикаси Олий Давлат Кенгашининг Раиси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент Жаноблари!

Ўзбекистоннинг миллий мустақиллик куни халқларимиз учун умумий бўлган маълум тарихий даврни ёдимизга солади ҳамда ҳамкорликда порлоқ келажак қуришимизга умид уйғотади.

Ишончим комилки, Ўзбекистон Республикаси билан Латвия Республикаси ўртасида муваффақиятли бошланган дўстлик ва ҳамкорлик келажакда янада ривож топади ва иккала халқнинг манфаатлари, фаровонлигига хизмат қилади.

Рухсатингиз билан, Президент жаноблари, сизни ва меҳмондўст ўзбек халқини миллий мустақиллик байрами билан чин юракдан табриклайман ҳамда тинчлик, осойишталик ва порлоқ келажак тилайман.

Гунтис УЛМАНИС,
Латвия Республикасининг Президенти.

ТОШКЕНТДА ИҚТИСОДИЙ ҲАМЖАМИЯТ СЕМИНАРИ

Республика пойтахтида «Таъсис» лойиҳасини ишлаб чиқиш тугалланишига бағишланган семинар бўлди. Бу лойиҳа сут маҳсулотларини ишлаб чиқариш соҳасига, шунингдек, жамоа ва давлат хўжаликларини хусусийлаштиришга техникавий ёрдам кўрсатишга қаратилган. Семинарни Европа иқтисодий ҳамжамияти вакиллиги ва Ўзбекистон ишбилармонлар уюшмаси ташкил этган эди.

Европа иқтисодий ҳамжамияти мутахассислари ўзбекистонлик касбдошлари билан биргаликда бу лойиҳа устида бир йил ишладилар. Европа иқтисодий ҳамжамияти вакиллигининг «Таъсис» лойиҳаси бўйича раҳбари Александр Тизонинг таъкидлашича, уни амалга ошириш қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш, қайта ишлаш ва сотиш тизимини янги босқичга кўтаради. Лойиҳани жорий этишнинг дастлабки босқичида Европа иқтисодий ҳамжамияти бир миллион эню ажратади.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

"Халқ сўзи" ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЯНГИЛИКЛАР * ФАКТЛАР * ВОҚЕАЛАР

МАҲСУЛОТ МАВСУМГА ҚАРАВ ТАЙЁРЛАНАДИ

НАМАНГАН. Тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси чеварлари жун газламадан шим тикишаяпти.

МАВСУМГА қараб харидор талаби ҳам ўзгараяпти. Шу боис янги намунадагиси харидоргир чиқиб қолди. Ҳозир корхона мутахассислари қишки кийим-кечакларнинг янги моделлари устида бош қотиришяпти. Тез орада эркаклар иссиқ курткаларининг дастлабки туркуми савдо тармоқларига жўнатилиши кутилмоқда.

ҲАММАНИНГ УЛУШИ БОР

ИШТИХОН. «Ҳақиқат» хўжалигининг чорвачилик мажмуи ҳиссадорлик фермасига айлантирилди. Мутахассисларнинг таъкидлашича, энди бу борадаги ишлар юришиб кетади.

СУРАТДА: соғувчилар Салима Холмўминова, Жамила Исматова, Гулсора Анниақулова фермада.

УЗОҚҚА БОРИШГА НА ҲОЖАТ

АНДИЖОН. «Электроаппарат» заводи жамоаси янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришга киришди.

КОРХОНАЛАР, қурилиш ташкилотлари, хўжаликлар бу ерда тайёрланган электр шчитлари, тақсимлаш жавонлари, электро патронлари-ю, вилкаларини истисносиз харид қилишаяпти. Заводда истеъмолчилар эҳтиёжини ҳисобга олиб узун симли резедкалар, электр ҳисоблагичлари тайёрлаш мўлжалланаяпти. Илгари бундай маҳсулотлар четдан келтириларди.

НОГИРОНУ ҚАРИЯЛАР ЁЛҒИЗ ЭМАС

ЯНГИЙЎЛ. Ногирон ва ёлғиз қарияларга ёрдам бериш масалаларига бағишланган илмий амалий конференция бўлди.

НОГИРОНЛАРНИ ижтимоий муҳофазалаш, уларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, муаммолари муҳокама қилинди. Бу ишга асосан давлат, тиббиёт ва жамоат тузулмалари масъул эканликлари таъкидланди. Анжуман қатнашчилари ногирону ёлғиз кексаларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашга доир тавсиянома ишлаб чиқдилар.

ИСТЕЪДОДЛАР ЖИЗЗАХДА САРАЛАНАДИ

ЖИЗЗАХ. 24—25 сентябрь кунлари ёшлар ҳаваскорлик жамоаларининг минтақавий «Эстрада-93» фестивали ўтказилади.

ФЕСТИВАЛГА Ўзбекистоннинг барча вилоятлари, қўшни мамлакатлардан ҳам ҳаваскор ёшлар таклиф этилган. Тадбир мутасаддиларининг гапига қараганда, бу кўрик эстрада жанри миллий маданиятимизнинг таркибий қисми бўлиб қолаётганлигини намойиш этади. Ю. Ражабий номидаги вилоят мусиқали драма театри, Ҳ. Олимжон номли истироҳат боғи, «Иттифоқ» маҳалласининг сўлим гўшалари фестивал қатнашчилари ихтиёрида бўлади.

ИШСИЗЛАР ИШЛИ БЎЛДИ

ҚАРШИ. Вилоят меҳнат биржаси махсус кўргазма ташкил қилди.

УНДА турли ташкилотлар, фирмалар, кичик корхоналардаги бўш ишчи ўринлари ва лавозимлари таклиф этилди. Мазкур фирмаларда тайёрланган турли маҳсулот, ҳунармандчилик буюмлари кўрсатилди. Ташриф буюрган ишсизларнинг аксарияти ишли бўлди.

ТЕМИР ЙЎЛ НАВБАТЧИСИ

ЖИЗЗАХ вилоятининг Лалмикор станциясидан ҳар куни ўнлаб юк ва пассажир поездлари ўтиб қайтади. Уларнинг бетўхтов ҳаракатини таъминлашда темирйўл навбатчиси Алишер Тойлоқовнинг ҳам хизмати эътиборга лойиқ.

АКАДЕМИЯДА ЮБИЛЕЙ ТАРАДДУДИ

Ноябрь ойининг бошида Тошкентда Ўзбекистон Фанлар академиясининг 50 йиллиги кенг нишонланади. Бу санага бағишлаб халқаро илмий конференция ўтказилади ва республика жамоатчилигининг тантанали йиғилиши бўлади. Юбилей тантаналарида кўплаб хорижий меҳмонлар иштирок этади.

Бу ҳақда 21 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган кенгашда маълум қилинди. Кенгашда республика Фанлар академияси юбилейини тайёрлаш ва ўтказиш ташкилот комитетининг аъзолари, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар. Кенгашни ташкилот комитети раиси, республика Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари М. Қорабоев бошқарди.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти М. Салоҳиддинов академиянинг 50 йиллигига тайёргарлик кўриш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди. Юбилей тадбирлари вақтида фан ва техника ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи кўргазмалар очилиши мўлжалланган. Бу кўргазмалар Экспо марказининг алоҳида павильонида, Ўзбекистон тарихи музейида ва республика Фанлар академияси раёсати биносида очилади.

Ўзбекистон олимларининг фан-техника тараққиётига қўшган ҳиссаси ҳақида ҳикоя қилувчи фильм яратилади. Ҳужжатли киночилар ва телевидение ходимлари республика Фанлар академияси ташкил этилганининг 50 йиллигига бағишланган бу фильмни суратга олишга киришдилар. Фан ва техникани ривожлантиришдаги хизматлари учун олимларни тақдирлаш мақсадида «Ал-Хоразмий» ва «Ал-Форобий» медаллари таъсис этилди. Шонли санага бағишлаб эсдалик медали чиқарилади.

Кенгашда Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси Т. Рисқиев иштирок этди.

(ЎзА).

ҚАРДОШЛАР ЮРТИДАГИ ТАНТАНАЛАР

АНҚАРА. 22 сентябрь (ЎзА мухбири Аҳмад Хўжа хабар қилади). Ўзбекистон маданият ва санъат намояндалари 21 сентябрь куни қардош Туркиянинг Анқара шаҳрига етиб келди. Уларни Туркия маданият вазири Д. Фикри Сағлар ва Ўзбекистон Республикасининг Туркиядаги буюк элчиси У. Абдураззоқов, жамоатчилик вакиллари, шу ерда ўқиётган ўзбек талабалари кутиб олди.

Шу куни Ўзбекистон элчихонасида меҳмонларни Абдураззоқов қабул қилди, уларга Туркия билан Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларининг равнақи хусусида сўзлаб берди.

22 сентябрь куни Туркия пойтахтидаги «Буюк балет» театрида Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари тантанали очилди. Ўзбекистон адабиёт ва санъат намояндаларини Туркия маданият вазири Д. Фикри Сағлар муборакбод этди. У мазкур тадбир икки қондош халқ ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилажагини таъкидлади. «Мамлакатларимиз мустақил, маданиятларимиз эса уйғун бўлиши лозим», деди вазир.

Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмаси раиси Наим Ғойибов мамлакатимиз вакиллари номидан сўзга чиқиб, самимий қабул ва тилаклар учун миннатдорлик билдирди.

Тантана ўзбек санъат усталарининг катта концерти билан якунланди. Анқарадаги этнография музейида эса Ўзбекистон халқ амалий санъати кўргазмаси очилди.

Ўша куни Ўзбекистон вакиллари Мустафо Камол Отатурк мавзолейини зиёрат қилдилар, унинг музейи билан танишдилар. Онадўлу тарих музейи осори атиқаларини кўздан кечирдилар.

Ўзбекистон маданияти ва санъати кунлари «Қўнё» ва Истанбулда давом этади.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

«ВИЖДОН ЭРКИНЛИГИ ВА ДИНИЙ ТАШКИЛОТЛАР ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚОНУНГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ:

«Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 14 июндаги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1991 йил, № 8, 186-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1. 4-модданинг иккинчи қисмидан ва 30-моддадан «ССЖИ ва» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

2. 8-модданинг иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Диний жамоалар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар қўмитаси билан келишган ҳолда рўйхатга олинади».

3. 13-модданинг саккизинчи қисмидан ва 18-модданинг учинчи қисмидан «Президенти ҳузуридаги» деган сўзлар чиқариб ташлансин.

4. 17-модданинг:

иккинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Жойлардаги давлат ҳокимияти органлари давлат мулки ҳисобланган ва ижтимоий-маданий мақсадларда фойдаланилмайдиган дин билан боғлиқ биноларни ва бошқа мол-мулкларни диний ташкилотларга мулк қилиб ёки ҳақ тўламай текин фойдаланиш учун беришлари мумкин»;

олтинчи қисмида «халқ депутатлари маҳаллий Советининг» деган сўзлар «жойлардаги давлат ҳокимияти органларининг» сўзлари билан алмаштирилсин.

5. 20-модданинг иккинчи қисмида «фуқароларнинг» сўзидан кейин «хоҳиши билан уларнинг» деган қўшимча киритилсин.

6. 23-модданинг иккинчи қисмида «таълим олиш» сўзларидан кейин «малака ошириш, тажриба ўрганиш ва алмашиш» деган қўшимча киритилсин.

7. 28-модда қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«28-модда. Ўзбекистон Республикасида дин масалалари бўйича давлат идоралари

Ўзбекистон Республикасида динлар ва диний ташкилотларга оид масалалар билан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар қўмитаси, вилоят ва Тошкент шаҳар ҳокимлари шуғулланади. Уларнинг зиммасига маслаҳат бериш, мутахассислар хулосасини чиқариш, назорат қилиш ва ахборот бериб туриш вазифалари юкланади.

Дин масалалари бўйича давлат идоралари:

чет эллардаги диний муассасалар билан мулоқот қилиб туради ва мувофиқлаштирувчи алоқалар боғлайди;

Ўзбекистон Республикасидаги диний ташкилотлар тўғрисида маълумотлар тўплайди ҳамда виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисидаги қонунларнинг ижроси юзасидан назоратни амалга оширади. Шу мақсадларда диний ташкилотлар раҳбарларидан керак ахборот талаб қилишга ва олишга ҳамда уларнинг фаолияти билан боғлиқ бўлган маросимларда иштирок этишга ҳақлидир;

диний ташкилотларнинг илтимосига мувофиқ давлат идоралари билан келишувга эришишда кўмаклашади ва давлат идоралари ҳал этишини талаб қилувчи масалалар юзасидан зарур ёрдам беради;

Ўзбекистон Республикаси ичидаги ва чет эллардаги турли динларга мансуб диний ташкилотлар ўртасида ҳамжиҳатлик ва хайрихоҳликни мустаҳкамлашга кўмаклашади;

диншунослик бўйича экспертиза ўтказиш учун диний масалалар билан шуғулланувчи бўлинмалар ҳузурида диншунослар жамоатчи эксперт кенгашларини тузади, диний ташкилотлар вакиллари ва инсон ҳуқуқлари муаммолари бўйича мутахассисларни белгилайди;

давлат бошқарув ва суд идораларининг сўрови бўйича расмий эксперт хулосасини тақдим этади».

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 3 сентябрь.

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ АЙРИМ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИГА ЎЗГАРТИШЛАР ҲАМДА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши **қарор қилади:**

I. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 2 июлда қабул қилинган «Биржалар ва биржа фаолияти тўғрисида»ги қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил № 10, 394-модда) қуйидаги ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритилсин:

1. 10-модда:

иккинчи бандининг иккинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ишлаб чиқариш (маҳсулотлар ва моллар), савдо ва савдо-воситачилик фаолияти билан шуғулланишни мақсад қилиб қўйган, шунингдек биржада ўзининг брокерлик ўрнига эга бўлган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга биржа пул қўйишга, уларнинг улуши (пайи)ни, акцияларини сотиб олишга, муассиси бўлишга ҳақли эмас.

Биржа савдоларини самарали ўтказишга кўмаклашувчи ҳамда биржа инфраструктурасини (консальтинг, тарғибот ва бошқа хизмат турлари) таркиб топтирувчи корхоналар учун биржа муассис бўлиши мумкин».

2. 31-модда:

биринчи бандидаги «ҳакамлик судлари ёки халқ судлари» деган сўзлар «судлар ёки ҳакамлик судлари» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

иккинчи бандидаги «тегишли ҳакамлик» деган сўзлар «тегишли хўжалик» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3. 32-модда:

учинчи бандининг иккинчи хатбошиси «тўғрисида» деган сўздан кейин «ёзма ёки оғзаки равишда» деган сўзлар билан тўлдирилсин:

учинчи бандининг учинчи хатбошсидаги «500 минг сўмгача» деган сўзлар «энг кам ойлик иш ҳақининг 200 ҳиссаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

учинчи бандининг тўртинчи хатбошисидаги «50 минг сўмгача» деган сўзлар «энг кам ойлик иш ҳақининг 20 ҳиссаси» деган сўзлар билан алмаштирилсин;

учинчи бандининг олтинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Жарималар назорат идоралари томонидан даъво билдириш тартибига риоя этмаган ҳолда судга ёки хўжалик судига даъво тақдим этиш орқали ундирилади»;

тўртинчи бандидаги «ҳакамлик судида ёки халқ судида» деган сўзлар «судда ёки хўжалик судида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

II. Ўзбекистон Республикасининг 1991 йил 19 ноябрда қабул қилинган **«Ижара тўғрисида»**ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, №1, 45-модда) қуйидаги ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилсин:

1. 22-модданинг биринчи қисми «Ижара корхонасининг уставида» деган сўзлардан кейин «(давлат мулкига асосланган ижара корхоналаридан ташқари)» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2. 32-модданинг тўртинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ижарачи ижарага олинган корхонанинг қарзлари бўйича:

ўз мол-мулки билан (давлат мулкига асосланган ижара корхоналари учун);

ўз мол-мулки ҳамда ижарачи жамоа аъзоларининг шахсий мол-мулки билан (жамоа мулкига, хусусий мулкка асосланган ижара корхоналари учун, шунингдек якка тартибда ёки гуруҳ бўлиб ижара шароитида меҳнат фаолияти билан шуғулланаётган шахслар учун), улар етарли бўлмаган тақдирда эса — Ўзбекистон Республикаси қонунларида белгиланган тартибда ва ҳажмларда жавобгар бўлади».

III. Ўзбекистон Республикасининг 1959 йил 21 майдаги Қонуни билан тасдикланган **Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси**нинг (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1959 йил, № 6, 2-модда) 179³-моддаси қуйидагича мазмундаги иккинчи ва учинчи қисмлар билан тўлдирилсин:

«Ўша ҳаракатлар қайта ва кўп миқдорда содир этилса — уч йилдан беш йилгача муддатга озодликдан маҳрум қилиш ёки ҳар бир яшириб қолинган даромад суммасига солинадиган солиқ суммасининг беш баробаридан ошмаган миқдорда жарима солиш билан жазоланади.

Ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган хатти-ҳаракатлар алоҳида йирик миқдорда содир этилса — беш йилдан ўн йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш ёки яшириб қолинган ҳар бир даромад суммасига солинадиган солиқ суммасининг ўн баробаридан ошмаган миқдорда жарима солиш билан жазоланади».

IV. Ўзбекистон Республикасининг 1985 йил 13 декабрдаги Қонуни билан тасдикланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси** 176-моддасининг жазо белгилашга доир қисми (Ўзбекистон Республикаси Олий Советининг Ведомостлари, 1985 йил, № 35, 411-модда) қуйидагича таҳрирда баён этилсин:

«Фуқароларга энг кам ойлик иш ҳақининг бир ҳиссасидан уч ҳиссасигача, мансабдор шахсларга энг кам ойлик иш ҳақининг уч ҳиссасидан етти ҳиссасигача жарима солишга сабаб бўлади».

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 2 сентябрь.

Оқ олтин - 93

РЕСПУБЛИКАДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1993 ЙИЛ 22 СЕНТЯБРГА ҚАДАР БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Вилоятлар	Режадагига нисбатан фоиз ҳисобида			
	Жами		Жумладан машина терими	
	Бир кунда	Мавсум бошидан	Бир кунда	Мавсум бошидан
Қорақалпоғистон Республикаси	1,38	8,67	0,22	0,47
Андижон	0,72	2,34	0,00	0,00
Бухоро	2,02	14,19	0,12	0,21
Жиззах	0,00	0,00	0,00	0,00
Қашқадарё	0,76	3,37	0,15	0,50
Навоий	0,40	2,42	0,00	0,00
Наманган	0,00	0,00	0,00	0,00
Самарқанд	0,00	0,00	0,00	0,00
Сурхондарё	2,22	19,45	0,83	2,88
Сирдарё	0,00	0,00	0,00	0,00
Тошкент	0,24	0,85	0,00	0,00
Фарғона	1,42	3,75	0,00	0,00
Хоразм	2,62	23,54	0,00	0.00
Ўзбекистон Республикаси бўйича	**0,97**	**6,34**	**0,12**	**0,37**
1992 йилнинг шу кунида	**0,53**	**2,25**	**0,02**	**0,06**
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Андижон	0,00	0,00	0,00	0,00
Бухоро	0,00	0,00	0,00	0,00
Қашқадарё	0,02	0,18	0,00	0,00
Навоий	0,00	0,00	0,00	0,00
Наманган	0,00	0,00	0,00	0,00
Сурхондарё	1,26	11,51	0,00	0,00
Ўзбекистон Республикаси бўйича	**0,96**	**8,80**	**0,00**	**0,00**
1992 йилнинг шу кунида	**0,35**	**3,14**	**0,00**	**0,00**

ҚИШЛОҚ ФАБРИКАЛАРИ

Тўрткўл тўқимачилик ва тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида «Ўзбекенгилсаноат» уюшмасининг кўмагида юқори унум билан ишлайдиган 225 та СТП-2-180 дастгоҳини ўрнатиш тугалланяпти. Ҳадемай бу ерда меҳнат қилаётган 1500 ишчи сафига яна 1000 киши қўшилади. Қайта жиҳозлаш натижасида бўшаб қолаётган дастгоҳлар бирлашма қишлоқларда очаётган корхоналарга ўрнатилаётир.

Қ. ШОНИЕЗОВ,
Қорақалпоғистон.

ИШБИЛАРМОНЛИК ҚАЙТА ТИКЛАНМОҚДА

Наманган вилояти маҳаллий саноат комбинатида қисқа вақт ичида йигирмага яқин қадимий ҳунармандчилик турлари қайта тикланди.

Бу ишда тажрибали халқ усталари ёрдам беришмоқда. Улар ҳарротлик, кулолчилик ва темирчилик сирларини ёшларга ўргатишмоқда.

Янги маҳсулотларга талаб катта. Миллий анъанавий услубда тикилган сўзана, гилам ва дўппилар ҳам дўконларда туриб қолаётгани йўқ.

(ЎзА мухбири).

КИМ ЎҒРИ?

ЁКИ БЕБАҲО ЁДГОРЛИК ТАНГАНИНГ ҚАНДАЙ ҒОЙИБ БЎЛГАНИ ҲАҚИДА

Эллиққалъадан топилган танга асл маънода бебаҳо эди. Унинг бир юзида Арсамухнинг расми туширилган, иккинчи юзида Хоразм давлатининг тамғаси тасвирланган. Мутахассислар бу ноёб топилманинг жаҳонда бошқа бирон нусхаси учрамаганини эътироф этишган. Аждодлар тарихини ўзида акс эттирган бу бебаҳо ёдгорлик жаҳоннинг мана ман деган музейларининг тўридан жой олиши турган гап. Афсуски, нодир ва бебаҳо ёдгорлик куппа-кундузи кўздан ғойиб бўлди... Ким ўғри-ю, ким тўғри?

Бу ёруғ дунёда бировни «ўғри» аташдан ортиқ тавқилаънат йўқ. Лекин бир бандани ноҳақ ўғри деб кўрсатишдан оғирроқ гуноҳи азим ҳам йўқ. Шу сабаб биз ҳамма «ана у ўғри» деб кўрсатишдан ўзимизни тиямиз. Қолаверса, бу бизнинг вазифамизга кирмайди. Биз фақат Ўрта Осиё, балки дунё тарихини идрок этишда беқиёс аҳамиятга эга бўлган бебаҳо ёдгорликнинг бир қўлдан иккинчи қўлга ўтиши билан ғойиб бўлганлигини тадқиқ этишга уринамиз, холос.

Дунё етти марта бозор иқтисодиётини бошдан кечирган маҳалда ҳам сотилмайдиган, бебаҳо бойликлар мавжуд. Буни бизнинг замонда соддагина қилиб қадриятлар, дейдилар. Ана шундай бебаҳо бойлик саналмиш қадимий танга эллиққалъалик Юсупбой Отажонов қўлида сақланиб келарди. Бу танга унга бобокалонларидан мерос эди. Лекин у олтин танга Хоразм шоҳларининг неча авлодини кўрганлигини не-не таниқли нумизмат — тангашунослар ҳам аниқлай олмай гаранг эдилар. Юсупбой бу бойликдан халқимиз ҳам баҳраманд бўлсин деди-ю, уни Эллиққалъа ўлкашунослик музейига кўтариб келди. Ўша пайтда музей директори бўлиб ишлаб турган табиатан чаққонгина Ўразали Жумаев янги топилманинг жаҳон маданиятидаги ўрнини дарров кўра билди, деб бўлмайди. Лекин уни камситмаган ҳолда музейдан жой берди, экспонатлар рўйхатига киритди. Хуллас, Юсупбой тангани ишончли қўлга топширганидан енгил тортиб уйига қайтди.

Ҳамма нарса ўз ўрнида эди: ўлкашунослик музейига қадам ранжида қилганлар бу қадимий танга қаршисидан бефарқ ўта олмас эдилар. Айниқса, Хоразм тарихидан бохабар кишилар у ғаройиб ёдгорлик қошида хаёл суриб қолишар, танга юзига туширилган Арсамухнинг тасвири томошабинлар тасаввурини минг йиллар қаърига тортиб кетарди. Одамлар унинг қошида сеҳрланиб, тек қотиб қолишарди. Шундай жозиба ва қудратга эга эди бу ёдгорлик. Қадриятларнинг асл мавқеи, ўқ илдизи ҳам ана шунда-да! Бу ёдгорлик Юсупбойнинг аждодларидан қолган бўлса-да, аслида у бутун Хоразмнинг бобокалонларидан инсониятга мерос эди. Юсупбой боболарининг меҳрини соғинганда отланиб, туман марказига келар, музейга кириб, бобосини тавоб қилгандек тангани кўзига сурар эди. Айни пайтда танганинг ўз ўрнида турганидан таскин олиб, қишлоғига қайтарди.

Кунлардан бир кун Юсупбой музейга кириб, танг қотиб қолди: не кўз билан кўрсинки танга ўрни ўйиб олинган кўздай бўм-бўш турарди. Шу кезда Юсупбойнинг хаёлидан нималар ўтди, ёлғиз худонинг ўзига маълум, Ҳар ҳолда унинг икки юзи докадек оқариб кетган, лаблари калимага келмай титрар, қўли билан танганинг ўрнини пайпаслар эди. Орқада жилмайиб турган музей директори томонга ўгирилиб, мен аҳмоқ сенларга ишониб юрибманми, дегандек тер мулди. Музей директори Жумаев эса ўз ишини қойиллатиб қўйган чавандоздек, отдан тушса ҳам эгаридан тушмасди:

— Юсупбой, сиз билан бизга омад кулиб боқди! — деди жиддий сўз қотиб Жумаев. — Музейимизга улуғларнинг қадами келиб етди, омадимиз келгани ана шу бўлса керак-да...

Музей директори ўз сўзининг тасдиғи сифатида темир сандиқда авайлаб сақланаётган ушбу тилхатни Юсупбойнинг қўлига тутди. Тилхат «Эрк» демократик партиясининг расмий бланкасига битилган эди. «Эрк» демократик партиясининг манфаати халқ ва миллат манфаатлари билан чамбарчас эканлигидан иборат нақоратдан сўнг «тилхат» давом этади:

«...Кўҳна Хоразм тарихий маданиятини белгиловчи ашё ҳисобланмиш қуйида таърифи бериладиган табаррук тангани Ўразали Жума ўғлидан таъмирлаш ва экспертиза қилиш учун вақтинча, қайтариб бериш шарти билан олдим. Танганинг таърифи қуйидагича: оғирлиги 17 (ўн етти) грамм, олтин. Қазишмалар олиб борган олимлар манбаларининг гувоҳлик беришларича, танга милоддан олдинги III—I асрларга тааллуқлидир. Хоразм пойтахти Тупроққалъада зарб этилган. Танганинг юзида Арсамухнинг расми туширилган. Орқасида Хоразм давлатининг герби тасвирланган. Танга таъмирланмаган.

«Эрк» демократик партияси иш бошқарувчиси:

Имзо: Сафар Бекжон

09.XI.91».

Шундай бебаҳо ёдгорликни биргина «тилхат» билан юлиб кетиш мумкин бўлса, оламда ёдгорлик қоладими, дерсиз. Шубҳангиз ўринли Лекин «тилхат» битилган муддатга бир эътибор қилинг-а: 1990 йил—«Эрк» демократик партияси расман тан олинган ва биринчи қурултойига тўпланган вақтлар эди. 1991 йил эса «Эрк» партияси президентлик сайловида асосий даъвогарлардан бири эди-да! Хуллас, партия сафида кўпгина тиниқ фикрли, ҳалол кишилар бўлишига қарамай, партия ядросидаги айрим ғаламислар авом фуқарони оммавий лақиллатишга енг шимариб киришиб кетган кўринадилар. «Эрк» демократик партиясининг Низоми ва Дастуридаги баландпарвоз шиорлар, айниқса президентлик сайловолди Дастури кўнгли бўш, эътиқоди суст ва содда одамларнинг бошини айлантириб қўйганлигини ҳам назардан қочириб бўладими?! Чунончи, «Эрк» дастуридаги ушбу сўзларнинг мағзини чақиб кўрайлик: **«Эрк» демократик партияси ўз фаолиятини конституцион йўл билан амалга оширади. Мустақил ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш «Эрк» демократик партиясининг энг асосий мақсадидир. Бу мақсадни амалга оширишда «Эрк» фирқаси сайловларда халқ иродасига таяниб, парламент ва ҳокимиятда ўз ўрнини демократик тарзда мустаҳкамлашга интилади ва демократик жамият ақидаларини ҳимоя қилади. «Эрк» демократик партияси — Қонун олдида барча фуқароларнинг тенглиги, виждон ва мазҳаб, митинг ва намойиш, сўз ва матбуот, уюшма ва жамиятларга уюшиш эркинлиги тарафдоридир... «Эрк» демократик партияси халқнинг маънавий ва ахлоқий тузукларини тиклаш, миллий укладлар, анъаналарнинг ўзига хослигини қўллаш ,Ўзбекистонда яшовчи халқлар миллий маданиятининг ривож топиши учун ҳаракат қилади...»**

Хўш, бундай шиорларини ўз фаолияти учун асосий дастур қилиб, белгилаган «Эрк» партиясининг кимсан марказдаги иш бошқарувчиси сўраб турса, туман ўлкашунослик музейидаги бир тангани аяб бўладими? Воз бунинг устига, «Партия манфаати — халқ манфаати билан чамбарчас боғлиқ» эканлигига онт ичиб, «тез муддатда таъмирлаш ва экспертиза қилиб эгасига қайтариш»га ваъда қилинган расмий қоғозни имзолаб, тутқазиб турса, музей директори нима қилиши керак эди? У қандай йўл тутиши керак? Музей манфаати ҳам халқ манфаатини кўзлаб турган бўлса, нима қилиши керак? Кимсан Президентликка бир қадам қолган «Эрк» партиясининг катта бир арбоби ўз оёғи билан келиб, минг хил ваъда бериб авраб турган бўлса? Хўш, ана шундай вазиятда танганинг асл эгаси Юсупбой қандай йўл тутган бўларди? Илоннинг ёғини ялаган бу одамлар олдида нафақат қишлоқи Юсупбой, бобосининг бобоси ҳам лаққа тушган бўларди! Бу тоифа одамларнинг макр тўрига тушмабсизми, кузингиз очилмайди!

Нодир танга таъмирланиб, ўз жойига қайтган бўлса керак, деб ўйларсиз. Аксинча, ойлар ўтди, йиллар ўтди, тангадан дарак бўлмади. Юсупбой тангасини қўмсаб Эллиққалъага — музейга қатнайверди, музей директори Ўразали Жумаев Тошкентга — «Эрк» раҳбарларига бўзчининг мокисидек бориб келаверди ва ҳар сафар «бўлажак Президент ва ҳоким»лардан бир қоп ваъдани олиб қайтарди. Ўразали ҳар сафар Тошкентдан қайтганда Юсупбойнинг уйига бориб, ўзи ҳам қишлоқча соддалик билан уни қучоқлаб, энтикиб табрикларди:

— Юсупбой сен билан бизга омад кулиб боққани шу бўлса керак! Бобонгнинг тангаси билан бобонгдан ҳам улуғ кишилар шуғулланишяпти!

Хуллас, Тошкентда Ўразалини ўпиб қучоқлаб, Эллиққалъага жўнатишар, у эса қишлоққа бориб Юсупбойни бағрига босиб табрикларди. Лекин ўртада танга йўқ, ноёб ёдгорликни қайта бир бор кўриш уларга насиб этмас, бу йўлдаги барча уринишлар сувга тушган тошдек самарасиз чўкиб борарди. Орадан қарийб икки йилча вақт ўтиб кетди. Юсупбой бу орада неча бор Эллиққалъага қатнади-ю, неча бор Ўразали билан сан-манга борди, саноғидан ҳам адашиб кетди. Юз-хотир билан иш битмаслигига кўзи етган Юсупбой бобосидан қолган ноёб ёдгорликни қайтариб олиш учун қонун маҳкамаси — халқ судига мурожаат қилишга мажбур бўлди.

«Эллиққалъа тумани халқ судига.
Даъвогар: — Эллиққалъа тумани, «Москва» совхозида яшовчи фуқаро — Отажонов Юсупбой.
Жавобгар: — Жумаев Ўразали, Бўстон шаҳридаги музей.

Даъво аризаси:

(Мулкни қайтариб олиш ҳақида)

Ушбу аризам орқали Сизга маълум қиламанки, 1990 йилнинг июнь ойида Бўстон шаҳрида жойлашган Эллиққалъа ўлкашунослик музейи директори лавозимида ишловчи Жумаев Ўразалига ота-бобомдан мерос сифатида ўтиб келаётган ноёб олтин тангани топширдим. Мен бу тангани топширган вақтимда рассом Юра Буслов ва унинг ёнида ишловчи Тоҳир ва Юсуф исмли йигитлар бор эди. Бундан ташқари ушбу тангани Нукус ўлкашунослик музейининг тарихчи-нумизмат (тангашунос) илмий ходими Валентин Бочин кўздан кечирган. Мутахассиснинг фикрича, бу танга ниҳоятда ноёб бўлиб, ўлкамиз тарихи учун беқиёс аҳамиятга эга эди... Жумаев Ўразали бу ноёб тангани мендан беружсат ва бу ёдгорликка ҳеч қандай алоқаси бўлмаган «Эрк» партиясига топшириб юборибди... Мен ушбу танга ўз жойига қайтарилиши лозим деб ҳисоблайман ва менинг қонуний талабимни қаноатлантиришингизни сўрайман. Даъво аризамга қуйидаги ҳужжатларни илова қиламан:

1. Гувоҳ Ю. Бусловнинг тушунтириш хулосаси

2. Мутахассис В. Бочиннинг хулосаси

3. «Эрк» партияси тилхати

Даъвогар: имзо Отажонов Юсупбой. 1993 йил 9 июль».

Эллиққалъа ўлкашунослик музейи директори Ўразали Жумаев туман судига берган «Тушунтириш хати»да шундай ёзади: **«...1991 йилда «Эрк» партияси раҳбарлари Муҳаммад Солиҳ ва Сафар Бекжонлар билан яқиндан танишиб қолдим. Улар тез-тез Эллиққалъа туманига келиб туришар, партия аҳволидан хабар олиб кетишарди. Шундай кунларнинг бирида Сафар Бекжон мен ишлаётган корхонага келди ва музейни томоша қилди. Музейдаги бир тангага эътибор қилиб, шу тангани олиб кетишга ижозат сўради. Сабаби бу танга Хоразм давлатида биринчи зарб этилган танга экан. Муҳаммад Солиҳ президент бўлиб кетса, уни миллатимиз бойлиги сифатида экспертиза қилиш ва таъмирлаб келишини билдирди. Мен унга ишондим ва тилхат олиб, унга яхши ниятлар билан тангани вақтинча бердим. Орадан икки йилча вақт ўтди. Ҳар йили неча бор Тошкентга қатнадим, лекин тангани олиб қайтиш имкони бўлмади. Ҳар гал сўраганимда, Сафар Бекжон тангани «Эрк» партияси раиси Муҳаммад Солиҳга топширганини айтади, мен эса қўлим билан берганим учун Сафарни қистайман. У эса «шеф»да дейди. Охири шу йил бошларида бир оғайним билан танганинг изидан Тошкентга учдик. Бориб Сафарни топдик. У яна танга Муҳаммад Солиҳда эканлигини айтди. Биз биргалашиб Муҳаммад Солиҳнинг уйига бордик. Муҳаммад Солиҳ танга ҳозир ёнида эмаслигини, ишончли бир кишининг қўлида эканлигини айтиб, уни тез кунда менга қайтаришни ваъда қилиб, бизни кузатди. Ҳар уч кунда Тошкентга қўнғироқ қиламан, салом йўллайман, лекин ваъдаларнинг вафоси бўлмаётир. Сўнгги марта шу йил апрель ойида Муҳаммад Солиҳнинг уйига қўнғироқ қилиб, тангани қайтаришини сўрадим ва акс ҳолда судга мурожаат қилишимни айтдим. У мени ҳақорат қилиб, трубкани қўйиб қўйди. Шундай катта кишилар неча йилдан буён давлатга тегишли тангани қайтармай, ваъдаларини бажармай, мени овораи- сарсон қилиб юрибдилар. Иложи борича тангани қайтаришда ёрдам қилишингизни сўрайман... Имзо: Жумаев Ўразали. 1993 йил 14 июль».**

Ушбу ноёб ёдгорлик юзасидан ўз хулосаларини тақдим этган тангашунос-тарихчи Валентин Бочин топилдиқни таърифлаб, унинг нусхаси на С. Толстовнинг «Қадимий Хоразм» асарида, на Б. Вайнбергнинг «Қадимий Хоразм тангалари» китобида учрамаслигини шу жиҳатдан у жаҳон маданиятида янги саҳифа очиши мумкинлигини ёзади. Лекин, «Эрк» арбобларининг бундай янгилик билан иши йўқ. Улар олтин тангани ҳар қандай «тарих»га алмаштирмайдиганга ўхшайдилар. Начора, бундай тоифалар учун қадриятларнинг қадри бир пул кўринади.

Судга мурожаат қилгандан буён ҳам бир неча ой ўтди. Ким ўғри-ю ким тўғри? Биз бундай хулоса учун шошилмаймиз. Қолаверса, бундай хулоса — суд ҳукмига ҳавола. Ҳақиқат эртами-кеч ўз ўрнига қўйилишига ишонамиз. Лекин, дунёнинг ишларини кўринг: бир колхозчи бобосидан мерос бўлган ноёб тангани халқ бойлигига айлансин деб музейга ўз қўли ва ўз ихтиёри билан келтириб топширибди. У балки «Эрк» партияси Дастурида битилган қадриятлар ҳақидаги баландпарвоз шиорлар ва чақириқларни ўқимагандир ҳам. Юсупбой Отажоновни кимдир «қишлоқи»деса дер, лекин у қалби билан Ватан кишиси, чин маънодаги мамлакат фуқароси эмасми?! Унвони эса — оддий одам! Олтин танга ишқибозлари буни ҳис қилишармикан?

«Эрк»нинг айрим арбоблари эндиликда ўғрилик эмас, «тўғрилик» ҳақида халқаро майдонда от сурмоқдалар. Афсуски, ҳозирча уларга Эллиққалъадан туриб қўнғироқ қилиб бўлмайди. Эртами-кечми халқнинг адолатли ҳукми дунёнинг ҳамма жойига бирдай етиб боради деб ўйлаймиз. Лекин бизни бошқа бир ўй ташвишлантиради: Ўзбекистон халқ депутати Муҳаммад Солиҳ ўз сайловчилари ишончини қандай арзон гаровга сотиб, уларга қўл силтаб кетганлигини телевизор экранида кўпчилик кўрган эди. Бироқ бугун «Эрк» партиясининг раиси Ватанни бир тангага сотиб кетганлигини кўпчилик билармикан?

Элдор ҲАҚГУЙ.

ЖУҲУМРИЯТНИНГ БЎЛАЖАК МУХТОР ВАКИЛЛАРИ

ЖАҲОН ИҚТИСОДИЁТИ ВА ДИПЛОМАТИЯСИ УНИВЕРСИТЕТИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНИГА БИР ЙИЛ ТЎЛДИ.

БУНДАН роппа-роса бир йил аввал — 1992 йил 23 сентябрда . Ўзбекистон Президенти И. Каримов жумҳуриятда янги ўқув муассасаси — Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатияси университетини ташкил этиш тўғрисидаги Фармонга имзо чеккан эди. Шу ҳужжатга мувофиқ бу олий илмгоҳга халқаро муносабатлар соҳаси мутахассисларини, дипломатлар, иқтисодчилар, юристлар ва халқаро журналистлар тайёрлаш маркази вазифасини ўташ юклатилган эди. Якун чиқариш учун бир йил анчайин қисқа муддат, албатта. Шундай бўлса-да, бу вақт ичида кўпгина ишлар қилинди.

Университетдаги машғулотлар биринчи февралда бошланди. Тест усулида ўтказилган дастлабки танлов имтиҳонида турли олий илмгоҳларнинг талабалари иштирок этдилар. Нафақат биринчи, балки юқори курсларнинг талабалари ҳам янги университетга кириш истагини билдирдилар. Университетнинг бошданоқ шундай нуфузга эга бўлиши бежиз эмасди. Янги илмгоҳ шундай мутахассислар тайёрлайдики, илгари жумҳурият бундай имкониятга эга эмасди. Бунинг учун Москвага ёки собиқ Иттифоқнинг бошқа шаҳарларига бориш керак бўларди.

Ўзбекистоннинг суверен давлат бўлиб, мустақилликка эришганлиги кўплаб билимдон кадрларни талаб этмоқда. Токи улар халқаро муносабатлар —иқтисодий, сиёсий, дипломатия, ижтимоий соҳаларга оид муҳим масалаларни тўғри ҳал қила олсинлар. Бугунги мутахассислар сиёсий-ҳуқуқий, фалсафий-тарихий ва маданий-маърифий чалкаш муаммоларни ечишнинг тўғри йўлини бемалол танлай олишлари, жаҳон иқтисодиёти ва халқаро бизнес асосларини билишлари, информатика, менежмент, маркетинг таълимотларидан фойдалана олишлари лозим. Бу дарсликларнинг ҳаммаси Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ўқув дастурига киритилган.

Тил бўйича жиддий тайёргарликсиз халқаро мутахассисликларга ўқитиб бўлмайди. Инглиз тилини билиш олий илмгоҳ абитуриентларига қўйиладиган асосий талаб бўлиб, тилни мукаммал эгаллаш ҳаракати бутун ўқув йилларида давом этади. Бунинг учун университетда ҳамма шароитлар яратилган: тилшунослик хоналари мукаммал жиҳозланган, дарсларни яхши тайёрланган мутахассислар олиб боришади. Дарвоқе, инглиз тилини билиш ўқув курсининг ҳамма асосий фанлари бўйича дарс ўтадиган ўқитувчи кадрларни танлаб олишнинг мажбурий шартидир.

Ўқитувчилар гуруҳи қатъий танлов асосида таркиб топди. Номзодлардан касб бўйича керакли даражадаги билимдан ташқари кенг дунёқараш, халқаро ҳаётга оид воқеалардан хабардорлик, муаммоларни англай ва таҳлил қила билиш талаб этилди ва, албатта, янгича ўқитиш услубларини эгаллаганлик ҳам ҳисобга олинди.

Талабанинг берилган ҳажмдаги информацияни ўзлаштириши ўтмишга айланган услубдир. Эндиликда берилаётган ҳамма дарсларни тўла самара билан ўзлаштириш учун талабаларнинг мустақил фикрлашларига умид боғланмоқда. Шу боис янги илмгоҳда асосий дарслардан бири муаммоларга оид лекциялар ўқишдир. Бундай лекциялар матнида фактларни келтиришдан ташқари, шундай масалалар ҳам қўйиладики, бу ҳақда талабаларнинг ўзлари мустақил фикрга келишлари, ўз баҳоларини беришлари, вазиятни таҳлил қила билишлари талаб этилади.

Бу университетда ўқиш ҳам оғир, ҳам қизиқарли. Чунончи, ўтган йили шу олий илмгоҳга кирган талабаларнинг ҳеч бири афсусланмади. Университетни битиргандан сўнг, гарчи енгил бўлмасада, анчагина нуфузли соҳа — халқаро муносабатлар соҳасида ишлашнинг тайинлиги бутун ўқув давомида жиддий рағбатлантирувчи омил вазифасини ўтайди. Халқаро майдонда эса ёш Ўзбекистон давлати ва унинг навқирон вакиллари учун кенг фаолият кўрсатиш имкониятлари муҳайёдир.

Ўзининг бир йиллигини нишонлаган янги олий илмгоҳнинг мақсади жумҳуриятимизнинг жаҳон миқёсида фаолият кўрсатадиган мутахассислари ва мухтор вакилларини ҳар томонлама етук қилиб тарбиялашдир.

И. КОГАЙ.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли "Тошкент тўқимачилик комбинати" ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси - Ўзбекистон енгил саноатининг сардори 60 ёшда.

Унинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктураларига 4 йигирув, 5 тўқувчилик, ўраш ва пардозлаш фабрикалари, "Тўқимачи" ёрдамчи хўжалиги, тиббий санитария қисми, Маданият саройи, спорт клуби, шаҳар ташқарисидаги дам олиш маскани, мактабгача болалар муассасалари киради.

Комбинатнинг цех ва бўлимларида Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ҳамда Президентимиз И. А. Каримовнинг мустақил давлатимиз равнақи, аҳоли турмуш даражасини ошириш, барқарорлик ва осойишталикни сақлаш, Ўзбекистондаги барча миллат вакилларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган дастурларини қўллаб-қувватлаётган улкан жамоа меҳнат қилмоқда.

1932 йил 31 январь	*ВКБ(б)нинг XYII конференциясида Тошкент тўқимачилик комбинатини қуриш тўғрисида қарор қабул қилинди.*
1932 йил 6 май.	*Биринчи фабриканинг пойдевори қўйилди.*
1933 йил.	*Сур газламаларнинг биринчи метрлари чиқарилди.*
1935 йил.	*Пардозлаш бўлими ишга туширилди ва тайёр газламалар чиқарила бошланди.*
1939 йил.	*Комбинатнинг иккинчи навбати фойдаланишга топширилди.*
1941 йил.5 октябрь	*Ленинграддан эвакуация қилинган ип фабрикаси иш бошлади.*
1944 йил. 4 январь	*Ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажаргани ва фашист босқинчилари устидан қозонилган Ғалабага муносиб ҳисса қўшганлиги учун Тошкент тўқимачилик комбинати Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.*
1952 йил.	*3 йигирув фабрикаси ишга туширилди.*
1966 йил.	*Янги ип фабрикаси қурилиши якунланди.*
1977 йил.	*Пардозлаш фабрикасининг реконструкцияси бошланди.*
1980 йил.	*Тошкентда учта йирик филиаллар ишга туширилди.*
1984 йил.	*Оқлаш-қотириш ишлаб чиқариши йўлга қўйилди.*
1993 йил. 15 январь	*Янги бўяш пардозлаш фабрикаси иш бошлади.*

Комбинатнинг ишчи ва хизматчиларини, меҳнат фахрийларини, иш фаолияти тўқимачилик билан боғланган ҳамма-ҳаммани юбилей билан табриклаймиз! Барча ишларингизда муваффақият, омад ва ривож тилаймиз! Бахтли ва соғ-саломат бўлинг, азиз дўстлар!

Тошкент тўқимачилик комбинати бугун:

бу -180 миллион погон метр ип-газлама;
бу -260 миллион ғалтак тикувчилик иплари;
бу -ишчи ва хизматчиларнинг юқори иш хаклари;
бу -хар кандай тўқимачилик касбини эгаллаш;
бу -МДХ мамлакатлари, Буюк Британия, Италия, Испания, Германия, Чехия, Покистон ва бошқа давлатлардаги хамкорлар билан ишлаш;
бу -техник қайта жихозлаш ва ишлаб чиқаришни. реконструкция қилишдаги улкан режалар демакдир.

Ўзаро манфаатли ҳамкорликка таклиф қиламиз !

Манзилимиз:	*Тошкент, 700022, Қушбеги кўчаси, 6.*
Телефонлар:	*53-63-28, 53-23-52, 53-23-73.*
Факс:	*(3712) 53-23-77.*

Амина ҚОДИРОВА

ИШҚДАН КЕЧИБ АЙТГИН, ҚАЙГА КЕТАЙИН

1920 йил шеъри

Бухоро уч кун аёвсиз ўққа тутилди.

(матбуот хабаридан)

Руҳимда чарх уриб йиғлар лайлаклар,
Ватан ичидаги бeватан гадо.
Бир ҳадидан титрар юраклар,
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

Бухоро ёнмоқда, ёнмоқда Ватан,
Минг йиллик тожу- тахт бўлмоқда адо.
Кимнинг армонида сўнмоқда Ватан,
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

Гумбурлаб учарлар сочмоқда ажал,
Халқ йиғлар «ё оллоҳ бу қандай жазо».
Амир нетиб борар ишончи ўсал,
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

Минорлар бошида хиёнат тиғи,
«Ҳокимият бизники», қузғунар «даҳо»
Кимга мол, кимга жон еччиғи,
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

Сап-сариқ иблислар топтар иймонни
Бухоро бўғзида санчилар хато
Ювуқсиз оёқлар топтар «Қуръонни»
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

Руҳимда жим туриб сўйлар Бухоро
Сукунат бағрини тилар бир садо
Инқилоб—юракдаги тузалмаган яро
Ўзингникилардан асрагин, Худо.

* * *

Менда сабр йўқдир, сенда-чи бардош,
Тақдир юлдузимиз маҳзун яратган.
Қисмат-кўзимиздан оқаётган ёш,
Ишқда бизни Лайли-Мажнун яратган.

Баҳор бойчечаклар тақар қирларга,
Босилмаган изда эрийди қорлар.
Бойчечак айланар тотли сирларга,
Бахтдан эртак сўзлар бизга баҳорлар.

Юраклар безовта излаймиз таскин,
Ўзликка бўйсинмай қолдик ўзимиз.
Осмондан бир юлдуз термулар мискин,
Тилсимга айланар дилда сўзимиз.
Менда сабр йўқдир, сенда-чи бардош.

* * *

Яна йиғлаяпман,
Ҳижроннинг тоғдайин юкидан безиб.

Юракни тиғлайман,
Хотирнинг бир сиқим тасбеҳин тизиб.

Биламан келмайсан. Кўз тутмоқ бекор
Аммо ўйларимда умидвор нигоҳ.
Жонимни ўтларга солар бешафқат
Яна илинжида бир понза руҳ.

Фалакларга мони имлагувчи зот
Саробми, севгимн ва ёки нафрат
Руҳимни куйдириб учгувчи баёт
Сенинг висолингдан бенасиб ҳасрат.

* * *

Кузги боғлар маъюс шивирлаб
Сени ёдга солиб қўяди,
Иродамга бўй синмасдан лаб
Пичирлаб исмингдан роҳат туяди.

Олис юлдуз милдир-милдирлаб,
Юрагимга ўт ташлаб ўтар.
Олтин япроқчалар пилдираб
Ой нурида бир-бирни ўпар.

Сарсон кезар бир парча булут,
ой юзига парда тутолмай
Руҳимни тафтида қоврургувчи ўт,
Туғ кўтарар сенга етолмай.

Сени излаб толиққан кўзим,
Дунёларга боқади ҳайрон.
Сен билмаган бир сирли сўзим
Юрагимга санчилар ёмон.

* * *

Тилим куяр айтолмайман рост сўзни
Дилим суяр айтолмайман рост сўзни
Ўз жисмимда нетай ўзим мусофир.
Қоним-шароб ичиради шум тақдир.

Йўлим нурли юролмасам нетайин,
Ишқдан кечиб айтинг қайга кетайин.
Дунё кенгу кенг дунёга сиғмасам,
Нетиб кўнгил истагига етайин.

Кўкка боқиб ялинаман садо йўқ,
Дўстдан мадад кутсам, эвоҳ, садо йўқ.
Севгувчи кўп ва ё ишқда адо йўқ.
Ул қалбига Аминадек гадо йўқ.

Нетай, бегонаман ўзим ўзимга,
Қалбим бўйсинмайди қайсар кўнглимга.
Ўзим қулман, ўзим айтган сўзимга,
Воллоҳ, ўзга шоҳдир шоҳлиғ кўнглимга.

Американлиқлар Наманганда олма теришди

ЯҚИНДА БУ ШАҲАРДА I-АНЪАНАВИЙ САЙЁҲЛАР ФЕСТИВАЛИ БЎЛДИ

...Наманган олмаси! Бу қирмизи олмалар вилоятимиз шаъну шавкатига айланган эмасмиди! Хуштаъм, ширин-шакар меваларимиз моҳиаткаш элимиз тинимсиз ҳаракатининг ифодаси бўлмаганмиди! Собиқ Иттифоқ республикаларида, хорижий мамлакатларда бўлганингизда, «Наманганданман...» десангиз бўлди, «Ҳа, биламиз», дейишарди...

«Наманганнинг олмаси» қўшиғи собиқ СССР даврида, дангалроқ айтганда, ўша мустабид тузум йилларидаёқ бошқа элу элатлар қалбидан мустаҳкам ўрин олган эди. Бу қўшиқ ҳар бир миллат фарзанди қалбига тинчлик ва тўкинчилик рамзи сифатида мунис ва мўътабар туйғу олиб кирган эди. Дарҳақиқат, сайёҳлар фестивали шунинг учун ҳам «Наманган олмаси» унвони остида ўтказилди.

Муқаддас истиқлолимизнинг икки йиллиги арафасида бошланган фестиваль онлари Бобур номли миллий маданият ва истироҳат боғи одамлар билан тўлди. Миллий либосдаги қизлар сайёҳларга, вилоят ва шаҳар раҳбарларига нону туз тутдилар, Наманган гулларини тақдим этдилар.

— Наманган ўзининг кўп асрлик тарихига эга,— дейди шаҳар ҳокими Акмал Икромов. — Шаҳримиз номи биринчи марта улуғ Фирдавсийнинг «Шоҳнома»сида тилга олинган. Шаҳар ҳақида тўлароқ тарихий маълумотлар Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг «Бобурнома»сида келтирилган. Унинг номи тўғрисида турлича фикрлар мавжуд бўлиб, «намак кон», яъни «тузли кон» сўзидан олинган, деган фикр диққатга сазовордир.

Бугунги Наманган — Ўзбекистоннинг энг йирик саноат ва маданий марказларидан бири. Унинг саноат қудратини тўқимачилик ва енгил саноат, машинасозлик, электротехника, кимё, қурилиш саноати ва бошқа тармоқлар белгилайди. Маданият соҳасида ҳам ажойиб ўзгаришлар содир бўлди. Шаҳарда бугун давлат дорилфунуни, саноат-технология, муҳандислик, иқтисодиёт олийгоҳлари, 16 та техникум ва 40 тага яқин ҳунар-техника билим юртлари фаолият кўрсатмоқда. Юзлаб маданий-оқартув муассасалари, спорт-соғломлаштириш комплекслари ва Марказий Осиёда энг йирик спорт иншоотларидан бири— 45 минг томошабинга мўлжалланган ўйингоҳ меҳнаткашлар хизматида.

Шу ўринда Наманган боғи ҳақида икки оғиз сўз айтиб ўтмоқ жоиздир. Негаки, Наманган — Ўзбекистоннинг энг яшил масканларидан бири. У —боғлар ва гуллар шаҳри. Маданият ва истироҳат боғимиз 1884 йили ташкил топган бўлиб, шаҳар марказида жойлашган.

Шаҳримиз меҳмонлари иштирокида I-анъанавий сайёҳлар фестивали бошланиб кетди. Унинг иштирокчилари саёҳат ярмаркасига келдилар. Вилоят мева, сабзавот ва узум саноати бирлашмаси мутахассислари ташкил қилган ярмаркада она замин саховати — сархил олма, анор, шафтоли, ўрик, узуму кишмиш, тарвуз-қовунлар кўзни қувонтиради.

Меҳмонлар саёҳат сабаб, ўзлари яшаётган ҳудуддан ташқари жойларнинг ишлаб чиқариш имкониятлари, қолаверса, табиати, маданияти, тарихи билан яқиндан танишиш имконига эга бўлишди. Фестиваль қатнашчилари аврли тўқималар ҳамда нотўқима материаллар, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаларида бўлдилар. Меҳнат жамоалари иш фаолиятлари билан яқиндан танишдилар. Бир пиёла чой устида суҳбатлар ўтказишди.

Бобораҳим Машраб номли миллий маданият ва истироҳат боғи уларда катта таассурот қолдирди. Исёнкор шоир музейи зиёрат қилинди. Унинг қадами етган диёрлар услубида қурилган бинолар кўздан кечирилди.

«Мерос» илмий-маданий маркази ходимлари меҳмонларга вилоятимиз зиёлилари —олимлар, шоирлар, адиблар, хаттотлар, сайёҳлар, тарихчилар, ҳаётидан сўзлаб берди. Келувчилар 42 нафар тарихий шахс ҳаёти ва ижодига оид қўлёзма ва босма усулдаги қарийб мингта яқин арабий, туркий ҳамда форсий китобларни кўздан кечирдилар. Марказ кўргазмаси умумтурк оламининг улуғ шайхи Аҳмад Яссавий ижоди билан очилади. Шундан сўнг эса маҳаллий фузалолар ҳаёти бирин-кетин ўз «асли»ни намойиш қилади. Шунингдек, бу ерда пантуркизм лаънатига дучор этилган адибу шоирлар асарлари намойиш этилди.

Туркиядаги «Сампак» фирмаси президенти Оқтой Олтойли шундай ҳикоя қилади:

— Аввало, мустақиллик муборак! Ўзбекистон тупроғи азалдан машҳур кишиларни дунёга келтирган. Сизлар Темур, Ибн Сино, Навоий, Бухорий, Нақшбандларнинг чеварлари, эвараларисиз... Сизлар катта ишлар қилишингиз керак. Ҳозирданоқ хайрли ишлар бошлабсиз. Ота-боболарингиз меҳнатини қайта тиклаб, маънавий бойлигингизни кўз-кўз қиляпсиз. Бу халқаро туризм учун ҳам жуда-жуда керак. 1990 йилгача Ўзбекистон эшиклари чет эл учун берк эди. Сизларда, кўриб турганимиздек, тарихий, маданий асарлар. обидалар кўп. Энг муҳими — жуда катта Ислом маданияти бор. Булар азалдан хорижликларни қизиқтириб келган. Ҳали бу диёр туристлар ўлкаси бўлиб қолади.

Красноярск «Рассвет» телевизори заводи касаба уюшмаси раиси, шаҳар саёҳат ва экскурсиялар бюроси жамоатчи йўриқчиси Людмила Станиславовна Иова:

— Мен сизларга узоқ Сибирь ўлкасининг қизғин саломини келтирдим. Мен бу ерда тинч меҳнат, осойишта ҳаёт, байрам кунларинигина кўриб турибман. Мустақиллик тантаналари, ўзбек удумларини томоша қилиб, илгари эшитганим — «Ўзбек тўй қилса бутун шаҳар ё қишлоққа ош беради», деган сўзлар эсимга тушади. Бу маъмурчилик ҳеч биримизни тарк этмасин. Эллару элатлар қалбини бирлаштиришда туризмнинг мавқеини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди.

Бундай дил изҳорларини америкалик Жорж Кент, киевлик Ирина Юрченко, қирғизистонлик Маҳфуза Маманазирова, самарқандлик Илҳом Саъдуллаев, хўжандлик Нурилло Ҳамидов ва бошқа сайёҳлардан ҳам эшитдик.

Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари нафақат мириқиб дам олдилар, шу билан бир қаторда улар туристлар ярмаркаси ишида иштирок этдилар. Хорижий туристик фирмалар ҳамда МДҲ мамлакатларидаги туристик ташкилотлари билан шартномалар туздилар.

Раҳимжон ИРИСОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЁЛҒИЗЛАТИБ ҚЎЙИШМАДИ

ХАТИРЧИ туман «Янги ҳаёт» газетаси шу кунларда ўзининг 60 йиллик тўйига ҳозирлик кўрмоқда. Ҳамён эса... тантана қилишни кўтармайди. Лекин тумандаги «Тошкент», «Наргиза», «Ишонч» кичик корхоналари газетани ёлғизлатиб қўйишмади. Уларнинг ҳар бири 50 минг сўмдан маблағ ажратди.

Тумандаги «Олтинсой» совхози директори ҳам анча ҳотамтой чиқиб қолди. Хўжалик раҳбари Сайдин Шодмонов редакция жамоаси учун 2 тонна буғдойни бепул бериш тўғрисида буйруқ чиқарди. Бу Хатирчида туман газетасининг обрўйи анча баланд эканлигини кўрсатмоқда.

М. МАРДИЕВ.

«Мардлар олишмайди, силтаб отади...» Ф. ҚУРБОНБОЕВ тасвири.

«МУЛОҚОТ» — «ХАЛҚ СЎЗИ» МЕҲМОНИ

КЎНГИЛЛАРГА ЧИРОҚ ВА ДОНО ҲАМСУҲБАТ

Илмпарвар халқимизга қадрдон бўлиб қолган «Мулоқот» журнали муштарийлар ишончини қозонди, уларнинг меҳрига сазовор бўлди, кўнгилларга чироқ, доно ҳамсуҳбатга айланди. Журнал саҳифаларида берилаётган маданий ва тарихий меросимиз, қадриятларимиз, миллий урф-одат ва анъаналаримизга доир мақолалар, хориждаги юртдошларимиз билан суҳбат, шу куннинг иқтисодий муаммоларига оид мутахассис мулоҳазалари ҳамда бир қатор туркум мақолалар кенг жамоатчиликда катта қизиқиш уйғотди.

Келгуси йилда ҳам Ўзбекистон тараққиёти ва ривожланишининг беш тамойили ҳақида суҳбат ва мақолалар бериб боришга қарор қилганмиз. Чунки Президентимиз айтганларидек, «Келажаги буюк давлат»имизни иқтисодиёт ҳамда унга муштарак бўлган мафкурасиз тасаввур этиш қийин.

Биз шу билан бир қаторда азиз ўқувчиларимизнинг санъат ва бадиатга, гўзаллик ва табиатга нечоғлик ошуфта эканликларини ҳам ёддан чиқарганимиз йўқ. Журналимиз зарварақларида жонажон Ватанимиз истиқлолининг нурафшон келажагини акс эттирувчи бетакрор ҳамда жозибали сурат-лавҳалар, мўйқалам усталарининг ўлмас асарларидан намуналар бериб боришни маъқул кўрганмиз.

Журнал муҳарририяти янги йилдан бошлаб ўз мавзу доирасини янада кенгайтириш чора-тадбирларини ишлаб чиқмоқда.

Азиз муштарий, Сиз бундан буён ҳам миллий ва маданий меросимизга тааллуқли қимматли топилмалар билан муттасил танишиб борасиз. Биз ўз тарихимиз, бой маданий меросимиз билан қанчалик фахр этсак кам. Уни оламаро кўз-кўз қилишимиз, қадрига етишимиз, ўрганишимиз ва кўз қорачиғимиздек авайлаб-асрашимиз керак. Ўтмишни ўрганмай туриб келажакка ёруғ юз билан бориб бўлмайди. Шу сабабли ҳам тарихимизга, маданий меросимизга оид туркум мақолаларни муттасил ёритиб бормоқчимиз.

Журналимиз саҳифаларида «Туркистоннинг буюк мутасаввуфлари» рукни остида ҳазрати Хожа Аҳмад Яссавий, Хожа Баҳоуддин Нақшбанд, Ҳаким ота (Сулаймон Боқирғоний), Хожа Аҳрори Вали, Махдуми Аъзам, Офоқ Хожа, Сўфи Оллоёр, Абдухолиқ Ғиждувоний сингари мусулмон Шарқининг буюк мутасаввуф донишмандлари ҳаёти ва фаолиятига оид мақолалар эълон қилинди. Келгуси йилда ҳам бу анъана давом эттирилади. Сиз XI—XVII асрнинг буюк мутасаввуфлари—Нажмиддин Кубро, Занги ота, Хожа Бобои Самосий, Саид Амир Кулол, Хожа Муҳаммад Порса, Хожа Алоуддин Аттор ва бошқа улуғ зотларнинг ҳаёти ва серқирра фаолиятлари билан танишиш имкониятига эга бўласиз.

Миллий истиқлол мафкураси, у қандай бўлиши керак? Журналимиз саҳифаларида айнан ушбу мавзуга бағишланган туркум мақолалар бериш ҳам мунтазам давом эттирилади.

Азиз муштарий!

Ҳаммамизга маълумки, қоғознинг ўта қимматлашуви, алоқа ва босмахона учун тўланаётган бадалларнинг ошиб кетиши журналнинг таннархига ҳам таъсир қилмоқда.

Ҳар қандай қийинчиликларга қарамай журнал ижодий жамоаси ҳомийлар ёрдамига таяниб, обуначиларга енгиллик туғдириш мақсадида журналнинг бир сони обуна баҳосини 250 сўм, чакана нархини эса 350 сўм қилиб белгилашни маъқул топди.

Азиз муштарий!

Биз ҳисоб рақамларимизни эълон қилиб сизлардан пул сўраётганимиз йўқ. Сизлардан фақат бой меросимизни, қадриятларимизни, миллий ғуруримизни, мафкурамизни азиз билсангиз «Мулоқот»га обуна бўлишингизни, уни муттасил ўқиб боришингизни сўраяпмиз. холос.

1994 йил учун обуна 15 сентябрдан бошланди. Индексимиз 75301. Бир йиллик обуна баҳоси 3000 сўм, ярим йилга 1500 сўм.

Абусаид НУРБОЕВ,
журналнинг масъул котиби.

ТУРК САВДО УЙИ

УРГАНЧ шаҳрининг қоқ марказидаги унчалик катта бўлмаган уч қаватли бино қурилиши учун нақ ўн йил сарфланди. Аввало, бино қурилиши, бу ишлар поёнига етгач,мулк эгалиги қўлдан-қўлга ўтиб, шаҳарликлар орасида турли овозаларга сабаб бўлди. Ниҳоят у муқим эгасини топди. Вилоят ҳокимлиги уни республикамизда фаолият бошлаган Ўзбекистон — Туркия қўшма корхонасининг «Хоразм» савдо-тижорат марказн ихтиёрига бериш тўғрисида фармойиш чиқарди.

Тижоратчилар ишга дадил киришиб, бир вақтлари вилоят сиёсий маориф уйига мўлжаллаб қурилган бинони қисқа фурсат ичида бутунлай қайта жиҳозладилар. Айвонлар ва мажлисхоналар бинойидек савдо-сотиқ саҳнларига айланди. Қардош Туркиянинг Малатия шаҳридаги «Кебириншоот» фирмаси «Хоразм» фирмаси савдо-тижорат маркази фаолиятига раҳнамолик қиляпти. Фирма ҳозирнинг ўзидаёқ Хоразмга жами 96 минг доллар (Россия пулига чаққанда 110 миллион сўмлик) қийматидаги турли саноат ва халқ истеъмоли молларини етказиб берди. Улар орасида нархи ғоят арзон турк гиламлари, ётоқхона ва меҳмонхона жиҳозлари, кийим-кечаклар, турли маиший турмуш буюмлари бор.

А. СОВИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Спорт • Спорт • Спорт •

ТУРНИР ЯХШИ ЎТДИ, БИРОҚ...

НАМАНГАН шаҳрида енгил атлетика бўйича Ўзбекистон биринчилиги бўлиб ўтди. Бу турнир жаҳон чемпионати, Осиё ва Олимпиада ўйинлари олдидан республикамиз спортчилари учун ўзига хос кўрик вазифасини ўтади.

Кросс мусобақасида Будапешт шаҳрида (1994 йил, март) бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионати иштирокчилари аниқланди. Югуриш йўлаги тош ва қумдан иборат бўлиб, у спортчилардан катта куч ва матонат талаб қилди. Шундай бўлишига қарамай спортчиларимиз юқори кўрсатгичларга эришдилар. 100 очкодан ортиқ балл тўплаган Андижон ва Тошкент вилояти спортчилари дастлабки ўринларни эгаллашди.

Ғолиб Андижон жамоасининг асосий қисмини вилоят марказидаги Республика олимпиада ўринбосарлари билим юрти ўқувчилари ташкил қилди. К. Панфилов бошчилигидаги бу билим юрти раҳбарияти шогирдларнинг республика ва халқаро мусобақаларга қатнашиши учун яхши шароитлар яратиб беришган. Ўқувчиларни тайёрлашда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий А. Зайцев, мураббий Р. Бектемиров, З. Зайцеванинг хизматлари катта бўлди.

Шахсий кўрсаткичлар бўйича С. Колесников (Тошкент вилояти), Ё. Муллажонов, Д. Жўрабоев, Р. Хайруддинова, Е. Зайцева (ҳаммаси Андижондан) ғолиб чиқишди.

Турнирда Республика спорт қўмитаси томонидан қўйилган совғалардан ташқари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Турғунованинг ўғли, Фарғона вилояти Яйпан шаҳри болалар ва ўсмирлар спорт мактаби мураббийси Ҳошим Турғунов ҳар бири 5 минг сўмлик 2 та йигитлар учун ва 2 та қизлар учун, жами 20 минг сўмлик пул мукофоти қўйди ва ғолибларга топширди. У бу мукофотларни онасининг ёрқин хотирасига бағишлади.

Мусобақада Қорақалпоғистон Республикаси, Самарқанд, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё, Сирдарё вилоятлари вакиллари қатнашмадилар. Фарғона вилоятидан фақат Яйпан тумани спортчилари иштирок этишди.

Ўйлаймизки, Ўзбекистон Енгил атлетика федерацияси ва вилоят ҳокимиятлари республика биринчилигида қатнашмаган спорт қўмиталарига тегишли чора кўрадилар.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 21 сентябрь, сешанба сонидаги 3-бет, «Тасаввуф аҳлининг султони» мақоласи учинчи устуни пастдан 15—17 сатрлари «Саид Муҳаммад Мусо Ҳошимий Гулпоёгоний, Эрон Ислом Жумҳуриятининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси» деб ўқилсин

ГАЗЗАЕВ ЖАМОАСИДАН АРАЗЛАДИ

ЎТГАН ҳафта Европада катта футбол байрами бўлди, десак хато қилмаймиз. Қитъа футболсеварлари бирбиридан қизиқарли 128 та кубок учрашувларининг шоҳиди бўлишди. Бу байрамдан ўзбекистонликлар ҳам бенасиб қолишмади. Республика ойнаи-жаҳони биринчи марта Европа кубоклари учун баҳслардан тўғридан-тўғри репортаж олиб кўрсатди. Афсуски, бу ўйинда яқинда бизга меҳмон бўлиб келган Голландиянинг «Витесс» жамоаси Англиянинг «Норвич» клубига 3:0 ҳисобида ютқазиб қўйди.

Ойнаи жаҳон орқали «Динамо» (Москва) — «Айнтрахт» (Германия) жамоалари ўртасидаги учрашувни кўрган бўлсангиз, унда россияликлар 0:6 ҳисобида бой беришганди. Учрашувдан сўнгги матбуот конференциясидаёқ клубнинг бош мураббийси Валерий Газзаев жамоадан кетиш истагини билдирди. Бир кун кейинги клуб йиғилишида мураббий истаги қондирилди. Ҳа, шунақаси ҳам бўлади.

Киевнинг «Динамо» жамоаси эса Испаниянинг «Барселона» клубидан (3:1) устун келиб икки йиллик аламидан чиқди. Эсингизда бўлса кейинги икки йилда Европа кубоклари баҳсида киевликлар айнан шу командадан жабр кўрган эди. Улар ўртасида ўтказилган тўрт учрашувда Украина футболчилари уч марта мағлубиятга учраб, атиги бир марта дурангга эришишганди.

ШОРТ ДУРАНГДАН РОЗИ

КАСПАРОВ ва Шорт ўртасидаги баҳснинг 5-партияси жуда тез тугади. Томонлар 18-юришда дурангга келишишди. Англия гроссмейстери ушбу партияга бор-йўғи ўн бир дақиқа вақт сарфлади. Каспаров учун эса бир ярим соат давомида рақибининг юриш ларига жавоб ўйлашга тўғри келди. Гарчи Шорт уй вазифасини «аъло» даражада қўллаган бўлсада, ушбу партияни олдингиларига нисбатан яхши ўйнаганини эътироф этди. Мутахассислар фикрига кўра Каспаров рақибини бу сафар аяган. Ҳозирча бу баҳсда 4:1 ҳисобида Каспаров олдинда боряпти.

Арнемда ўтказилаётган яна бир жаҳон чемпионатида еттинчи партия ўйналди. Бу сафар ҳам баҳс дуранг билан тугади. Етти турдан сўнг мезбон Тимман Каспаровга 3:4 ҳисобида бой беряпти.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирғап БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Сапоқиддин МУҲИДДИНОВ, Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ, (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидақрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — А. Бойқўзиев. навбатчи — Р. Жумаев.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г — 496. 97346 нусхада босилди; ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топшириш вақти — 21.00 Босишга топширилди 22.20

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6